

KMETSKI LIST

Štev. 41.

Ljubljana, 9. oktobra 1940

Leto XXII

Delo je dolžnost

Ni praznik, predragi, nam naše življenje, nam naše življenje je delaven dan»

Simon Gregorčič

Življenje ni sen, kakor so to modrovali že večkrat v zgodovini bolni modrijani. Življenje je neoporečna resničnost, je suha stvarnost. Ne sanje, ampak vsakdanja skušnja nam potrjuje, da se človek rodi, živi in po nekem času umre, to se pravi, da vrne svoje energije tja, odkoder jih je prejel.

Naloga politike

pa je, da v organizirani družbi pot posameznika od zibeli do groba pravilno uravnava in vodi. Politika torej ni — kakor si nekateri radi mislijo — dnevna hotnica, ampak je važna državljanska veda. Kjer se morda godi to drugače, je takšen pojav znak bolezni, socialno moralnega okuženja, ki ga je nujno treba premagati.

Ako pa naj politična veda svoj smoter v polni meri dosega, potem ne sme poznati

razlike

med stanovi in sloji. Treba je, da načelno in neomajno stoji na stališču pravice, ki je hkrati pravo dolžnosti.

Prvi in vrhovni zakon vseh zakonov je v območju našega spoznavanja narave. Vsi smo iz »ila zemlje«, pravi sveto pismo in s tem v veličastni preprostosti priznava, da smo vsi otroci iste matere zemlje, ki jo vprav zaradi tega moramo oceniti, ljubiti in spoštovati. Vsi smo seveda tudi podvrženi njenim zakonom. Tvorbo socialnih razlik je ustvarila šele civilizacija, priroda sama tega ne pozna in ne prizna. Naj bo reven ali bogat, mora vsakdo čuti na svojem organizmu iste naravne posledice. Ako te boli zob, te boli, pa imej v žepu kačo ali pa milijon! Ako ti odpove srce in noče več utripati, je tvoje življenjske poti konec, pa bo di zavil v najdragocenejšo svilo ali najbolj razdrapano raševino!

Jeklena pravičnost

prirodnih zakonov je bila v vseh časih in do bah kulturnemu človeku zvezda-vodnica, s pomočjo katere je skušal najti pot iz vsakdanjih zmed in zablod.

To resnico nam potrjuje vsa človeška zgodovina. Doba daleč pred faraoni je poznala enake težave, kakršne tarejo nas. Vedno so bili ljudje, ki so brez dela hoteli živeti na račun drugih, vedno pa tudi taki, ki so se upirali izkoriščanju. Boj med tema dvema pojmovanjema je prav za prav znaten del življenja in v veliki meri vsebina politike.

O tem smo v »Kmetem listu« že pogosto pisali. Ako se danes vračamo k temu vprašanju, hočemo s tem samo podčrtati njegovo važnost.

Naša doba je doba preloma. En socialni svet umira, drugi nastaja. Kakšen bo, tega danes še nihče ne ve. Vsi pa vemo, da bo tudi v

novem svetu narava ohranila svoje pravice. Zato so v globoki zmoti vsi tisti, ki menijo, da je mogoč kak družabni red na podlagi brezdelja. Vprav nasprotno je res: Večja ko je pravičnost v družbi, večja in strožja je tudi delovna dolžnost. To naj si zapomnijo vsi navzgor in navzdol!

Gorje sedanjosti

ni v vojni. Saj ga občutimo tudi tisti, ki se ne vojskujemo z orožjem v roki. Zlo naše dobe je v napačnem in naravnost boleznem pojmovanju življenjskih pravic in dolžnosti.

Vsakemu človeku, ki mu je družba priznala pravico do rojstva, mu je s tem priznala tudi dolžnost in pravico do dela. To bi moral biti temelj vseh življenjskih resnic, pa bi bilo vse v redu, čisto kakor je zapisal nesmrtni Si-

mon Gregorčič: »Za vse je svet dovolj bogat, in srečni vsi bi bili, ko kruh delil bi z bratom brat s prav srčnimi čutili.«

Danes vidimo ravno nasprotno. Na plečih tistih, ki garajo in drže pokonci temelje sveta, živita dva strupena zajedalca. Na eni strani so tisti, ki so v življenju kakorkoli iztirili in več ne dobe dela. Na drugi so oni, ki mislijo, da je življenje loterija in nočejo delati. Ti drugi pomenjajo gorje sedanje dobe, ker predstavljajo kugo, ki razkraja celo najbolj tvorne sile.

Mislimo, da govorimo dovolj jasno, nikakor pa nočemo govoriti hujskajoče. Naš namen je namreč ustvarjati, ne pa podirati. Zdravnik tudi tam, kjer je treba kak ud odrezati, opravi to z največjo previdnostjo in obzirnostjo. Po naše pa je vsak političen delavec hkrati socialen zdravnik.

Sami si krojimo bodočnost

Razrvana Evropa se zvija v krčih. Javljajo se zdravniki in pišejo recepte. Vprašanje nastane, ali so ti recepti in zdravilna sredstva, ki jih zdravniki predpisujejo, za vse narode sprejemljivi in zdravilni. Smatram, da si mora vsak narod sam predpisati zdravila, ki so najbolj učinkovita za njegov organizem.

Sedanja vojna bolezenske kali le še pospešuje povsod, tudi pri onih narodih, ki še niso zapleteni naravnost v vojno. Toda, vsi hočemo novega in boljšega življenja. Vsi hočemo in stremimo za srečnejšo in varnejšo bodočnost. Miru si želimo.

Družabne in gospodarske razmere, ki so vladale pred sedanjo vojno in ki vladajo pri nekaterih državah še danes, nam niso mogle izpolniti naših želj in zahtev. Tudi mednarodne razmere niso bile take, ki bi pospeševale mir in red, marveč so ustvarile po vsem svetu, zlasti vulkanska tla, ki so izbruhnili iz svojih globin nov svetovni požar in zalile vse narode z žarečo lavo.

Iščemo torej novih potov v narodni in mednarodni politiki, potem ko smo spoznali in še bolj vroče občutili, da so nas stara pota pripeljala v nesrečo, pomanjkanje, bedo in novo svetovno vojno. Ko se oziramo po rešitvi iz zamotanih stisk in nadlog, se nam nehote porodi vprašanje, zakaj je prišlo do strašne katastrofe, ko smo se komaj oddahnili od prve svetovne vojne, ki je zahtevala na milijone človeških žrtev in povzročila milijardno škodo. Kdo je povzročil kljub temu ogromno brezposelnost po vsem svetu. Dvajset do trideset milijonov zdravih mož ni imelo zaslužka, čeprav se je obnavljala Evropa in je cvetela gospodarska konjunktura. Čeprav je vojna zahtevala 10 milijonov mrtvih, se na delovnem trgu ni prav nič poznalo. Nasprotno, kakor poplava se je širila brezposelnost in delovni narod je pričel

najtežji boj za svoj košček kruha in za obstoj golega življenja.

Ako pogledamo naše povojno življenje, bomo videli, da je zavladala sebičnost do neverjetne višine, ki je okužila vse poklice in stanovalce. Koristoljubje, pohlep po dobičku in brezmejno kopičenje kapitala, je zmrtvičilo socialni čut, čut usodne medsebojne povezanosti vsega naroda, postavilo na glavo pojem poštenja in pravičnosti, razbohotilo živalske strasti v človeku in ga pretvarjalo v grabežljivo zver. Egoizem človeka in egoizem narodov je pa izhajal iz gospodarskega in socialnega reda, ki ga imenujemo kapitalizem.

Kdo vse se ni pričel ukvarjati z dobičkanosno industrijo, kje so se ustanovljale mesne industrije, tovarne za izdelavo likerjev, čokolade, mlekarne in sirarne, zavarovalnice, banke, kdo vse ni kupoval ali drugače pridobival zemljo in gozdove. Vse to je bil znak propadajočega časa in prevrednotenja nravnih načel.

Sem in tja se je poskušalo pomiriti nezadovoljstvo naroda z drobtinicami in miloščino. Pravice za delovni narod ni bilo. Značilnost propadajočega časa je bila strankarska vsemočnost. Osebna vrednost, sposobnost in izobrazba ni imela prav nobenega pomena. Človek je le toliko veljal, kolikor ga je nosila strankarska legitimacija. Najbolj pokvarjen in najbolj nesposoben človek je lahko dobil najodličnejše mesto s strankino legitimacijo. Tako stanje je zastrupljalo splošne razmere še bolj in ustvarjalo moralni nered povsod. Ljudje, ki se jim je razmeroma dobro godilo, so bili nezadovoljni, razširjali so v svoji okolici malodušnost in sreča je plaho zapuščala naše kmetke in delavske domove. To je le nekaj slabih posledic predvojnih razmer.

No in če smo ugotovili vzroke, ki so pripeljali do sedanjih težkoč, potem ne bo tež-

ko najti novo pot k boljši bodočnosti. Kapitalu je obvezno naložiti socialno funkcijo, država mora postati ne samo pravna in policijska zajednica, ampak v prvi vrsti gospodarska in so-

cialna skupnost vsega naroda. Uvesti je načelo: kdor ne dela naj tudi ne je. Iz dolžnosti vsakega poedince do skupnosti izhaja tudi njegova pravica do dela in kruha.

Doma in drugod

SKRAJNI ROK ZA ZAMENJAVO STARIH KOVANCEV

Narodna banka opozarja vse interesente, da poteče 20. oktobra t. l. skrajni rok, do katerega se lahko še zamenjajo stari kovanci po 1 din, in sicer pri blagajni Narodne banke in državnih finančnih ustanovah. Dne 31. oktobra pa poteče skrajni rok, do katerega se stari srebrni kovanci po 20 din lahko zamenjajo prav tako pri Narodni banki in državnih finančnih ustanovah. Po preteku teh rokov se omenjeni kovanci ne bodo mogli več zamenjati. Pod blagajnami Narodne banke je razumeti tudi blagajne podružnic, pod državnimi finančnimi ustanovami pa državne ustanove, pri katerih se sprejemajo vplačila, oziroma se opravljajo izplačila, (davčna uprava, Poštne hranilnice, vse pošte itd.) Z ozirom na to je treba 20. oktober t. l. smatrati kot zadnji dan za zamenjavo starih dinarskih kovancev, 31. oktober t. l. pa kot zadnji dan za zamenjavo po pošti Narodni banki ali omenjenim državnim finančnim ustanovam, je kot zadnji dan smatrati dan oddaje na pošti.

RAZPUŠČENA EMIGRANTSKA ORGANIZACIJA

Z odlokom notranjega ministra in na podlagi čl. 11 zakona o društvih, zborovanjih in posvetih je prepovedana v Jugoslaviji zveza »Istra, Trst, Gorica«, kakor tudi vsa ostala izseljeniška združenja, včlanjena v omenjeni zvezi. Arhivi zveze teh združenj so konfiscirani.

DVA BREZMESNA DNEVA

Ministrski svet je predpisal uredbo o brezmesnih dnevih. Do sedaj smo imeli tri brezmesne dneve. Po novi uredbi ostaneta le dva in sicer četrtek in petek. Ta določba velja za vso državo, torej tudi za Hrvatsko. Ta dneva je prepovedana vsaka prodaja svežega telečjega, govejega in svinjskega mesa na drobno. Restoracije, javne kuhinje itd. ne smejo ta dneva postreči z jedmi s teletino, govedino in svinjetino. Ta prepoved ne velja za možgane, jezik, pljuča, srce, jetra, ledvice, vampe, vranico in podobno od telet, goved in svinj.

SPREJEMI V BEOGRADU

Pooblaščen predstavništvo SSSR sporoča, da se njegovi prostori nahajajo v ulici kralja Miljutina št. 6. Delovni čas predstavništva je

od 9. do 14. in od 15. do 18. vsak dan razen nedelje in praznikov. Sprejem v konzularnih poslih je možen v ponedeljkih, sredah in petkih od 11. do 13. ure.

HUDA ŽELEZNIŠKA NESREČA

Med postajama Kustatak in Glibovac na progi Beograd—Niš se je pripetila huda železniška nesreča. Potniški vlak, ki je odšel iz Niša, je trčil skupaj s tovornim vlakom, pri čemer sta bila dva potnika ubita, štirje hudo ranjeni, 8 pa lažje. Namesto nesreče je prišla uradna komisija, da ugotovi krivdo.

ŽIDJE IZLOČENI IZ TRGOVINE

Vlada je predpisala uredbo, s katero se prepoveduje nadaljnje obratovanje trgovskim obratom, ki se bavijo z nakupom in prodajo predmetov ljudske prehrane na debelo ne glede na to, ali so njihovi lastniki fizične ali pravne osebe, ako so lastniki obratov Židje.

Pri židovskih industrijskih podjetjih, ki se pečajo z izdelovanjem ljudske hrane, lahko postavi ban komisarja na stroške podjetja. Komisar bo skrbel za pravilno delovanje podjetja.

MAKSIMIRANE CENE

Mestno poglavarstvo v Ljubljani je določilo za območje mestne občine ljubljanske naslednje najvišje cene kruhu, slanini in masti:

1. Za 1 kg enotnega ljudskega kruha 5.25 din in to v kosih v teži 114 dkg 6 din, 57 dkg 3 din, 28.5 dkg 1.50 din, ali 76 dkg 4 din, 38 dkg 2 din, 19 dkg 1 din.

2. Žemlji v teži 8 dkg je dovoljena najvišja cena 1 din.

Slanina s kožo 23 din za 1 kg, slanina brez kože 25 din; salo in riba po želji 26 din, trebušna slanina 24 din, stegno in pleče brez privage ter hrbet 24 din, stegno in pleče s privago ter potrebušina in vrat 22 din, rebra 18 din, domača čista svinjska mast 28 din.

BANOVINSKI URAD

Predsednik vlade je odobril odredbo o ustanovitvi banovinskega prehranjevalnega Zavoda v Ljubljani. Zaradi enotne organizacije prehrane prebivalstva in preskrbe z življenjskimi potrebščinami se je ustanovil omenjeni prehranjevalni zavod. Ban bo imenoval pred-

sednika zavoda in njegovega namestnika ter ves posvetovalni odbor. Zavod bo lahko ustanavljal po deželi tudi svoje podružnice.

Gospodarska sloga na Hrvatskem je po uredbi ministrskega sveta oproščena plačila uvozne carine in vseh ostalih državnih in samoupravnih dajatev in taks.

OTVORITEV NEMŠKE RAZSTAVE V BEOGRADU

V soboto je bila v Beogradu otvorjena velika razstava nemške arhitekture. Svečani otvoritvi so prisostvovali Nj. Vis. knez namestnik Pavle in kneginja Olga, predsednik vlade in več ministrov.

JEDILNO OLJE

Nekaj časa je vladalo pri nas občutno pomanjkanje namiznega olja. Pomanjkanje je bilo resnično bolj navidezno. Veletrgovci so namreč olje poskrili in cena se je naenkrat dvignila od 18 na 22, 28, 32 in tudi 48 din za liter. Po nizki ceni ga ni bilo nikjer za dobiti, po najvišji pa si ga je vsakdo lahko nabavil cele sode.

To nedopustno stanje bo sedaj onemogočeno, odkar je prišlo na trg novo jedilno olje, ki se bo smelo prodajati po 26 dinarjev za liter na drobno.

Normalne potrebe naše države po jedilnem olju znašajo 15.000 ton letno. Od sončničnega semena ga bomo letos pridelali okrog 12.000 ton in bomo z njim pokriti za 9 mesecev. Kakih 5000 ton oljaric bomo nakupili v Grčiji, Bolgariji in Turčiji in s tem bo naša letoletna preskrba z oljem zagotovljena.

URADNI TEČAJI ZA OKTOBER

Finančni minister je za oktober določil naslednje uradne tečaje: 1 napoleon 350 din, 1 zlata turška lira 398.30 din, 1 angleški funt 222, 1 ameriški dolar 55, kanadski dolar 54, 1 nemška marka 17.82, 1 belga 8.70, 1 penga 8.65, 1 brazilski milrajs 2.90, 1 egiptski funt 221, 1 palestinski funt 220, 1 urugvajski pezoz 18.60, 1 turška papirnata lira 34, 100 francoskih frankov 110, 100 švicarskih frankov 1256, 100 italijanskih lir 228.80, 100 holandskih goldinarjev 2920, 100 bolgarskih levov 45, 100 rumunskih lejev 28.50, 100 danskih kron 720, 100 švedskih kron 1320, 100 norveških kron 840, 100 španskih pezoz 502, 100 grških drahm 58, 100 čeških kron 150.50, 100 finskih mark 112, 100 iranskih rjalov 100.

HRVATI IN NAŠA ZUNANJA POLITIKA

Po tujih časopisih so se razširile zadnje čase razne vesti v zvezi z notranjo in zunanjo politiko Jugoslavije. »Hrvatski dnevnik« je odgovoril pretekli teden na take vesti v enem izmed svojih uvodnikov, v katerem pravi med drugim:

»Naše stališče glede na vesti o preureditvi Evrope je bilo vedno isto: Hrvatski narod ima pravico na integriteto svojega narodnega pod-

Svečan podpis vojaške pogodbe med Nemčijo, Italijo in Japonsko v Berlinu. V sredini Hitler, na levi Ciano, na desni japonski poslanik

ročja ter na polni nacionalni in življenjski razvoj na tem področju, ki je tudi naš življenjski prostor in naša domovina. Po sporazumu od 26. avgusta vodimo Hrvati skupno zunanjo politiko s Srbi in ta politika je imela in ima glavni cilj zagotovitev miru v tem delu Evrope. Ko je Italija stopila v vojno, je po svojem vodji izjavila, da Italija Jugoslavije, dokler bo ta nevtralna, ne bo napadla. Enako zagotovilo je dobila Jugoslavija ponovno tudi od Nemčije. Ta zagotovila so imela za cilj, zavrniti tujo propagando, ki je skušala izzvati razne bojazni med prebivalstvom Jugoslavije. Na drugi strani niti Nemčija, niti Italija, izhajajoč z nacionalnega načela, nimata nobenih teritorialnih pretenzij na škodo Jugoslavije. S tem je pravilno ocenjeno miroljubno zadržanje vseh sestavnih delov Jugoslavije, ki poznajo samo eno linijo zunanje politike: čuvanje celokupnosti svojega

nacionalnega teritorija in svobodno življenje na tem teritoriju.«

OMEJITEV ZA ŽIDE

Med drugimi ukrepi proti Židom v Jugoslaviji je bila te dni izdana uredba o omejitvi sprejema židovskih študentov na visoke, srednje in strokovne šole. Ta omejitev velja za Žide jugoslovanske državljanke. Tujci židovskega rodu pa sploh ne morejo posečati šol v Jugoslaviji.

Židov, jugoslovanskih državljanov, se sme vpisati in sprejeti na visoke in srednje šole le toliko, da je število študentov v sorazmerju s številom državljanov židovskega rodu. Izjema velja samo za osebe, katerih starši so si pridobili zasluge za domovino. Taki židovski študenti se smejo sprejeti na visoke šole brez ozira na omejitve.

Kaj se godi po svetu

ZOPET SESTANEK NA BRENNERJU

V petek 4. t. m. sta se na Brennerju znova sestala kancelar Hitler in ministrski predsednik Mussolini.

Sestanka sta se udeležila tudi oba zunanja ministra, grof Ciano in von Ribbentrop. Razgovori so trajali tri ure. K zadnjemu je bil pritegnjen tudi nemški general Keitel.

Sestanku samemu pripisuje ves svetovni tisk velik pomen, dasi nihče ne pozna prave vsebine teh razgovorov. V Ameriki sklepajo, da bo sedaj delovanje držav osi proti Angliji poostreno in ojačeno. Tudi nemški tisk soglašava v mnenju, da so razgovori veljali v glavnem končni bitki z Anglijo.

Prvi trenutek, ko se je izvedelo za sestanek, so nekateri sklepali, da gre morda za nov mirovni poskus. Medtem pišejo nemški listi, da sta se vodji držav osi, ki sta bila stalno pripravljena za pomirjenje, sedaj odločila za uničenje Anglije.

Tudi v Angliji sami pričakujejo, da bodo temu sestanku sledile dalekosežne akcije, bodisi na vojaškem ali pa diplomatskem področju. Prepričani so, da je sedaj mirna poravnava nemogoča.

KAJ BO S ŠPANIJO

Kljub uradnim demantijem se ponovno širijo vesti, da utegne Španija že v kratkem stopiti v vojno na strani Nemčije in Italije.

Po vrnitvi z Brennerja se je min. predsednik Mussolini sestal v Rimu s španskim notranjim ministrom Sunerjem, nakar je minister Ramon Serano Suner z letalom odpotoval nazaj v Španijo. Po njegovem odhodu je italijanski tisk posebno podrčeval, da je Suner velik prijatelj Nemčije in Italije. Hkratu je v Španiji izšel te dni dekret, ki postavlja vso radiofonsko in radiobrojavo službo pod nadzorstvo ministrstva za narodno obrambo.

BOJI V SREDOZEMLJU

Nad Malto (sredozemskim otokom, ki je v angleških rokah), je prišlo po italijanskih poročilih do hudega letalskega boja. Dve angleški letali sta bili sestreljeni, eno italijansko se ni vrnilo.

Tudi v severni Afriki so se po raznih krajih odigravale večje ali manjše borbe, pri čemer je bilo nekaj človeških in tudi materialnih žrtev.

V vzhodni Afriki so bili zadnje dni v glavnem spopadi patrolj.

Medtem ko angleški radio zatrjuje, da se v Afriki ob strani italijanskih čet bore tudi nemški oddelki, zatrjuje italijansko uradno poročilo, da se boj v Egiptu udeležujejo samo italijanske čete. Le v vzhodni Afriki je oddele knemških prostovoljcev, ki je bil osnovan po želji tamkajšnjih Nemcev.

Rusija in Berlinska trozveza

Ko je bila koncem septembra na najsvečanejši način proglašena vojaška zveza med Nemčijo, Italijo in Japonsko, si je ves svet postavil vprašanje, proti komu je berlinski pakt v prvi vrsti naperjen. Pojavilo se je vse polno ugibanj in slišali so se glasovi, da je vojaška zveza, sklenjena v Berlinu, naperjena proti Ameriki, drugi so trdili, da je z njim izvršena obkolitev Rusije, tretji pa so domnevali, da je pakt naperjen proti obema velesilama, ki sta še nevtralni, to je proti Ameriki in Rusiji.

Amerika je takoj po razglasitvi pakta izjavila na usta svojega tajnika za zunanje zadeve, da berlinska vojaška zveza ne predstavlja nobene novosti in na položaju ničesar ne spreminja. Vojaška trozveza le potrjuje stanje, ki traja že več let med Nemčijo, Italijo in Japonsko. Zato omejnjeni pakt Amerike prav nič ne preseneča.

Rusija je o berlinskem paktu zagonetno molčala več dni. Ves svet je nestrpnno pričakoval njene sodbe. Uradno glasilo sovjetske vlade je nato objavilo komentar, ki je mnoge osupnil. Mesto ostre odklonitve berlinske zveze, je objavila moskovska »Pravda« mirno in stvarno sodbo o novi vojaški trozvezi in na koncu kratko pristavila še svoje stališče. »Pravda« piše med drugim:

»Dne 27. septembra je bila v Berlinu sklenjena vojaška zveza med Nemčijo, Italijo in Japonsko. Pogodba Sovjetske zveze v ničemer ni presenetila, ker je v svojem bistvu samo posledica odnošajev, ki so se že tvorili med Nemčijo, Italijo in Japonsko na eni ter Anglijo in Zedinjenimi državami na drugi strani, kakor tudi zato, ker je bila sovjetska vlada od nemške vlade o pripravljajočem se podpisu pogodbe treh sil že pred njenim sklepom poučena. Kar se tiče pomena te pogodbe se mora najprej naglasiti, da pomeni pogodba vstop v novo fazo vojne, in sicer v obsežnejšo fazo. Ako se je vojna do zadnjega časa omejila na Evropo in severno Afriko, na vzhodu pa na Kitajsko, pri čemer sta bili ti dve področji ločeni drugo od drugega, je zdaj te ločitve konec, ker se je s tem Japonska odpovedala politiki nevmešavanja v evropske zadeve, Nemčija in Italija pa sta se s svoje strani odrekli politiki nevmešavanja v zadeve Daljnega vzhoda. To pomeni nedvomno nadaljnjo poostritev vojne in nadaljnje razširjenje njenega akcijskega radia.«

»Ena izmed važnih posebnosti pogodbe je v tem, da odkrito prizna področja vpliva vseh treh pogodbenikov kakor tudi razdelitev teh področij mednje, z obveznostjo medsebojne obrambe teh področij proti napadom tretjih držav, predvsem proti napadom od strani Anglije in z Anglijo sodelujočih Zedinjenih držav. Po tej pogodbi se Japonski dodeljuje vzhodnoazijski prostor, Nemčiji in Italiji pa Evropa. Vse bo sedaj zaviselo od tega, ali se bo pogodbenikom posrečilo uresničiti tako razdelitev področij, to se pravi od nadaljnega poteka in izida vojne, ki se sedaj vedno bolj poostruje.«

»Glede svoje mirovne in nevtralne politike lahko Sovjetska zveza tudi s svoje strani potrdi, da bo ta politika, v kolikor zavisí od Sovjetske zveze, ostala neizpremenjena.«

ANGLEŠKI NAPADI

na razna oporišča so takisto pogosti. On dan so angleška letala izvršila napad na norveško pristanišče Hawgesund, pri čemer je bilo ubitih 161 oseb.

Tudi so izvršila angleška letala razne napade na mesta v zasedeni Franciji, v bližini norveške obale pa so napadla dve ladji. Na eni je ob napadu izbruhnil požar, a tudi druga je bila tako poškodovana, da jo je po angleškem mnenju treba smatrati za izgubljeno.

V soboto so po angleških trditvah Nemci izgubili 23 letal, Angleži pa 9.

Škotski vojaki v Egiptu

ODNOSI MED ANGLIJO IN ROMUNIJO

so se v zadnjem času ponovno poostrili. Angleški poslanik pri romunski vladi je nedavno vložil novo protestno noto zaradi aretacije petih angleških državljanov v Romuniji.

V Bukarešti je skrivnostno izginil angleški državljan Miller, ki so ga ugrabili. Za njim še ni nič sledu. Preden so mogli najti imenovane, je prav tako skrivnostno izginil drug Anglež, Clark po imenu, vodilni uradnik neke angleške strojne tvrdke v Ploestiju. Priče pripovedujejo, da so ga iz hotela, kjer je stanoval odpeljali trije civilisti. Sklepajo, da so to bili detektivi.

Uradno izjavljajo v Romuniji, da so bili Angleži prijeti in zaprti zato, ker je njihovo zločinsko delovanje popolnoma ugotovljeno. Ni pa res, da bi kdo z aretiranci slabo postopalo. Obiskal jih je lahko sam angleški konzul in se na lastne oči prepričal, da oblasti postopajo z njimi po pravilih človečnosti. Preiskava pa se seveda nadaljuje in se bo nadaljevala po pravilih romunskega pravosodja. Aretiranci so obdolženi sabotaže.

JAPONSKA IN RUSIJA

Po sklenjeni vojaški zvezi med Nemčijo, Italijo in Japonsko je pričela tokijska vlada in njen predsednik princ Konoje odkrito iskati pomiritve s Sovjetsko Rusijo. Vojaški pakt odpira Japonski pot na jug, kjer je že pričela s prodiranjem v Indokino. Pred njo je neizmerna Kitajska, Holandska Indija in številni bogati otoki, ki tvorijo že desetletja izvor njenih teženj. Za izvedbo tega velikega načrta ja pa Japonski potrebna poleg vojaške zveze z Nemčijo in Italijo še dobrohotna nevtralnost Rusije. Prav za prav je v glavnem od Rusije odvisno, ali bo mogla Japonska izvesti svoj program na Daljnem vzhodu ali ne. Zato je stališče Rusije od usodne važnosti za Japonsko. Da bi si zagotovila nevtralnost svoje velike sosedice, bi rada čimprej rešila vsa sporna vpra-

šanja, ki šeobstojaajo med Rusijo in Japonsko, in poleg tega sklenila z njo tudi nenapadalni pakt, kakor ga imata Nemčija in Italija.

Pred nedavnim časom je imenovala Japonska novega poslanika v Moskvi. Za poslanika je bil imenovan eden izmed najboljših japonskih generalov. Novi japonski poslanik je te dni odpotoval v oMskvo in ima s seboj najširša pooblastila za pogajanja z rusko vlado.

NOV ZRAČNI ORJAK

V Ameriki grade nov tip letal, ki bodo res pravi zračni orjaki. Prvo tako letalo bo v kratkem dograjeno.

Ta bombnik bo lahko priletel iz Amerike v Evropo in spet nazaj brez vsakega pristanka. Letalo bo imelo 4 motorje po 2000 konjskih sil. Razpetina kril bo znašala 70 metrov, dolžina trupa pa 37. Letalo bo imelo s seboj po 50 ton bencina, oboroženo pa bo z velikim brzostrelnim topom in s petimi strojnicami. Posadka bo štela 10 oseb.

Ta ogromna zver bo pač lahko temeljito opravila svoje delo, kamor se bo zaletela. To bo doslej največji bombnik na svetu.

Hkratu so pričeli v Ameriki z gradnjo velikih lovskih letal, ki se odlikujejo po brzini. Dosežejo namreč brzino do 800 kilometrov na uro.

NAD ANGLIJO

se dan za dnevom ponavljajo srdite letalske bitke, ki jih omenjajo angleška in nemška poročila. Noč za nočjo imajo v Londonu letalske alarme, ki trajajo pogosto do jutra. Napadi se često ponavljajo tudi čez dan. Nemška letala prihajajo v skupinah po 20, po 40 in tudi več bombnikov, ki se razvrste nad različnimi angleškimi mesti in industrijskimi napravami.

Nedavno noč je po nemškem poročilu nad 100 nemških letal bombardiralo London in druge vojne cilje v jugovzhodni in vzhodni Angliji. Kakor poročajo Nemci, so nemške bombe napravile zadnji čas zlasti veliko škode v samem Londonu, pa tudi v njegovi okolici. Razdejale so veliko hangarjev in drugih vojaških objektov.

V Londonu morajo uporabljati lesene delce porušeni hši za napravo zasilnih postelj v podzemeljskih zakloniščih.

ODGOVOR AMERIKE

Kot odgovor na vojaško trozvezo med Nemčijo, Italijo in Japonsko postavlja vse ameriško časopisje naslednje protikupe:

1. Okrepitev in pospešitev pomoči, ki jo potrebuje Anglija.

2. Skupno stališče Amerike in Anglije v vseh vprašanih, ki se nanašajo na pomorska

Cerkev sv. Pavla v Londonu v svitu bombnih eksplozij

Iv. Nemec:

Mlinarjeva laž

Proti koncu februarja v Kolarovcih ni bilo več snega. Droben dež je nenehno curljal iz nizko spušenih megla na vso pokrajino, steze in pota so se pretvorile v težko in mastno blato. Vučkov mlin je nekam zverženo slonel sredi blata ob potoku in enakomerno ropotal skozi megleno in deževno prevleko. Bilo je mrazeče. Na rokah se je občutilo sveže februarско ozračje in vlažna megla z drobnimi deževnimi kapljicami je človeku legala naravnost v pljuča.

V mlinu je nenehno ropotalo, zamolkli zvoki pa so se nekam skrivnostno izgubljali v potok in v blato. Dva mlinska kamna sta se z veliko hitrostjo vrtela in se brusila po drugih dveh, bučno seme pa se je počasi spreminjalo v gosto zelenkasto maso, ki se je počasi vlekla po žlebu v velike lesene posode.

Tisti večer je skupina oljarjev iz Dragačeve svoje delo končala. Vsi so imeli že napolnjene posode s svežim bučnim oljem, druga skupina pa se je med tem pripeljala na praženje, ki se je ponavljalo že vso zimo, vso zimo je pela in škripala stiskalnica. In olje je teklo, dišeče in temno zelenkasto bučno olje, brez katera v Kolarovcih in vseh ostalih vaseh ne bi mogli živeti. Vsi so bili prepričani, da bi brez olja življenje ne teklo pravilno; brez stradanja se tisto leto prav gotovo ne bi končalo.

Skupina iz Dragačeve se je stisnila v mlinarjevo sobo, ker so imeli že vsi olje v posodah, na sirih, naloženih v vreče, pa so sedeli. Iz velike kovinaste posode so pridno pospravljali s svežim bučnim oljem zamaščen luk in med seboj kramljali. Voglarov Tonek se je delal zelo pametnega, čeprav je imel prav tako kakor Trdina Matevž šele dvanajst let. Nekateri starejši so ga prezirali, češ: takšne griže

naj molče, saj niti odrasli ne pridejo do besede. Larandžarov Miha je z velikim tekom prežvekoval luk, tu in tam potegnil iz svoje slatinke požirek šmarnice, vmes pa zagodel kakšno smešno.

Mlinar Košan je prav za prav udaril naravnost na politiko. Njegov zguban in siv obraz ga je delal zelo častitljivega in resnega. Vsi so ga poslušali. Vrbanova Micika, ki je prečitala že mnogo knjig, je menila, da Košan nima vsega prav. Trdinov Matevž je s tankim glasom zavreščal, da imajo ženske v Ameriki že dolgo volilno pravico.

»Glej ga, glisto«, se je naježil Cerlak in požrl precejšen kup prežvekanega luka. »Ti veš, kaj je politika. Prav toliko se razumeš kakor naša šeka na kavo. Kaj vse ne doživimo!«

»Kaj volilna pravica, to ni važno. Za babe je kuhla in palica, zato o tem sploh ni vredno izgubljati besed,« se je razkoračil Košan in pomakal kos kruha v olju.

»Dedcem pa treba rjave žeblice nabiti v gnile jezike,« je zakokodajsala Vrbanova Micika in pomenljivo pogledala po vseh.

Košan je preslišal Miciko in menil, da je politika radi tega važna in potrebna, ker se lahko zaščiti vera. Od vseh strani preti nevarnost, da se ljudstvu odvzame vera. Pomislite, ljudje božji, vera! Kako naj potem živimo brez nje?

»Ja«, je naglo pritrdila Micika in si obrisala oči, ker ji je luk pognal v jamice debele kaplje solz. »Ja, tako se nam danes godi. Vero nam kradejo, prav pravite, Košan, to imate prav, da o ženski pravici ste nerodno povedali, to pa imate prav. Tisti demokrati so s samim hudičem zvezani. Kar križ bi prodali.

»To so sijaldemokrati« se je postavil Matevž, ki je pobral nekje besedo in se je sedaj hotel uveljaviti s svojo znanostjo.

»Viš ga, paglavca! Luk melji in tiho bodi,« se je obregnil Žerjav in si nabasal tobaka v usta.

»Naj pove, če kaj ve,« je popravila Žerjavova Micika.

»Jaz grem,« je skočil Cezlak. »Kdo naj poslušata takšne kvante. Zdi se mi, da ste vsi skupaj zreli za na pašo. Kaj mešate vendar politiko z lukom? — Srečno!«

Cezlakove besede so vse pogrele. Vsak je pograbil svojo posodo in sledil Cezlaku, ki je zgrbljen pod težo sira prvi zagazil v blato in se napotil proti domu. Kmalu je mlinarjevo bajto zapustil zadnji član oljarjev iz Dragačeve, druga skupina pa je že stiskala izpraženo bučno maso in polnila posode z dišečim oljem. Iz megle se je še vedno spuščal droben dež, v mlinu pa je ropotalo...

Pomladansko sonce se je prijazno dvignilo iznad gričevja, ko je Trdinova Mica z neko posebno naglico pribežala od maše in žalostno zaihtela po sobi:

»Kaj se vse človeku ne pripeti. Koliko truda ima z otroki, nazadnje pa te spravijo ob dobro ime. Ti nesrečnež!« se je obrnila proti presenečenemu Matevžu in hripavo tulila, da ji je kar sapo jemalo. Čakaj samo, ko se vrne oče. Ubiti te mora, ker ne zaslužiš več, da te nosi zemlja, ti seme izvrženo. O, jaz nesrečnica, to sem torej vzgojila in si redila na prsih. Ubiti te mora, idi pa se obesi, idi, kaj me še gledaš, ti si izvržek družine.«

Matevž je nemo stal pred materjo. V njegovi duši se je pretakalo nekaj tako grenkega kakor še nikdar dolej v življenju. Mati mu pravi, da ga mora oče ubiti. Podi ga od hiše in mu pravi, da naj se obesi. Matevž je zadržtel. Vseh dvanajst let njegovega življenja mu je zaplesalo pred očmi. Njegova otroška duša je trpko zajokala. V duši ga je trgal jok, toda

oporišča od Panamskega prekopa do Singapura.

3. zdatna pomoč in razširitev oboroževanja Kitajske.

4. Zboljšanje odnošajev med Anglijo in Sovjetsko Rusijo kakor tudi poglobitev sodelovanja med Združenimi državami in Sovjetsko Rusijo.

RUSIJA IN JAPONSKA

V današnjih razmerah se svetovna javnost prav posebej zanima za to, kakšni so rusko-japonski odnosi.

Nekateri so ugibali, da mislijo Sovjeti skleniti z Japonsko pogodbo o nenapadanju, podobno torej, kakršna je bila lani sklenjena z Nemčijo. V okviru tega sporazuma naj bi bila Kitajska razdeljena v dve interesni območji: v japonsko in rusko.

Uradno v Rusiji še ni bila objavljena nobena izjava, ki bi potrjevala resničnost teh domnev. Pač pa pravijo, da politika dobrega sosedstva ne bi izključevala zblížanja z Japonsko pod pogojem, da se dokaže dobra volja na obeh straneh.

ZVEZA AMERIŠKIH DRŽAV

Predsednik Združenih držav Severne Amerike Franklin Roosevelt je imel nedavno posvetovanje z vojaškimi zastopniki 14 držav Južne in Srednje Amerike. Posvetovanja so se končala s popolnim sporazumom. Države Severne, Srednje in Južne Amerike so odločene z vojaško silo braniti ameriško celino in njihov življenjski prostor proti vsakemu napadalcu. Pričakuje se torej vojaška zveza med 20 ameriški državami.

× **Razdelitev centralnih fondov zahtevajo Hrvati.** V poštev pride okrog 50 takih fondov, ki se danes upravljajo v Beogradu, čeprav spadajo v področje, za katere je sedaj banovina Hrvatska avtonomna. Na Hrvatsko bi v slučaju razdelitve teh fondov odpadlo okrog 100 milijonov dinarjev.

usta je stisnil in strmel v mater. Gledal jo je kakor v megli, kako divja, po licu pa ji teko debele solze.

»Kaj sem storil, mati?« je boječe stisnil Matevž skozi zobe.

»Paglavce, še vprašaj! Idi, da te ne vidim, nikdar se mi ne prikaži več pred oči. Naj te požre črni pekel, kateremu si zapisan.«

»Mati,« je zajecjal Matevž in bruhnil v jok. Njegova duša ni več prenesla bolečine.

Medtem je stopil v sobo oče in prav tako presenečeno pogledal v ženo in sina, ki sta krčevito jokala in se tresla po vsem telesu.

»Pomisli, Jakob,« je začela z jecljajočim glasom Mica in si brisala solze. Pomisli, kaj sva si vzgojila iz tega fantina in kakšno sramoto dela družini.

»Kaj je vendar,« se je jezno obregnil Trdin in ostro gledal sinu v oči.

»Pomisli! Rekel je, da treba križ odstraniti iz šole. Pri Košanovem mlinu je bilo, ko so prešali olje. Gospod župnik so mi danes rekli.«

»Kdo je to rekel in kaj se cmeriš vendar?«

»Kdo? Tale paglavce, Matevž!«

Trdin je zopet ostro pogledal sina, namrdnil ustnici in obesil suknjo v omaro.

»Bomo videli. Preden se ne prepričaš, ne obsojaj otroka, ki najbrž ne bo kriv dejanja. Matevž! Obleci se in poneseš gospodu župniku pismo. Naj dokaže, če je otrok kriv. Kar tako obsoditi nekoga pa ni pravično, najmanj pa za tebe, ki bi morala biti svojemu sinu vzor pravice in resnice.«

Mica je v začudenju strmela, Matevž pa je pogledal očeta tako hvaležno in toplo, da je Jakoba kar streslo.

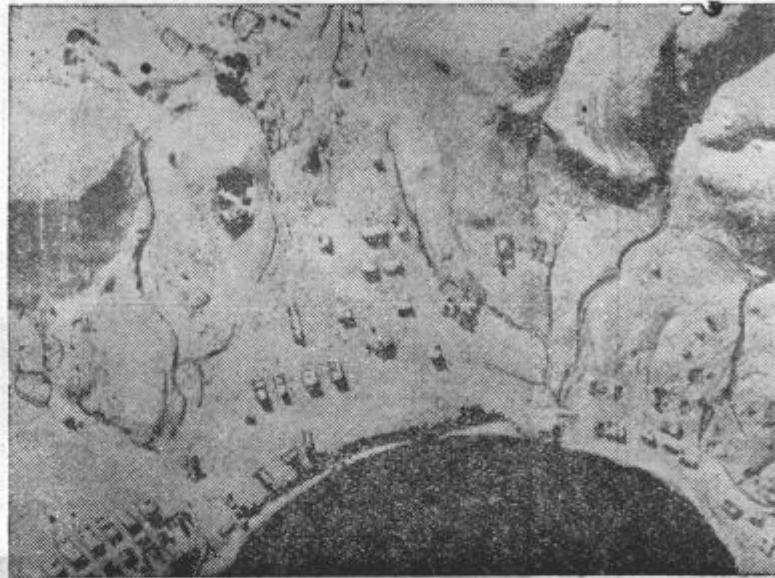
»Obleci se, Matevž, jaz pa medtem napišem pismo. Moraš ga osebno predati župniku v roke.«

Kmetška mladina

CVEN

V spoponlitev našega zadnjega poročila vam sporočamo, da so bili na zadnjem ustanovnem občnem zboru izvoljeni v novi odbor sledeči tovariši in tovarišice: predsednik Salaj Valentin, podpredsednik Sabotin Janko, tajnik Trstenjak Alojz, blagajnik Trojnar Franc, načelnik prosvetnega odseka Lipša Vera. Odborniki so: Roškar Marta, Žunič Franc, Drago Zemljak, Babič Slavko, Makoter Francišek, Tibant Mirko, Tršavec Ludvik in Babič Stanko. Namestniki so: Makoter Franc, Sabotin Stanko, Marinič Jožef. Nadzornika sta Tibant Janko in Kopl

Velike naprave za iztovor blaga ob Temzi, ki predstavlja glavni cilj nemških napadov na London

Matija. Delegata za občni zbor Zveze sta tov.: Nada Rajh in Trstenjak Alojz.

Prejšnji četrtek je imel naš odbor sejo, na kateri je poročal Zvezin tajnik tov. Ivan Nemeč, ki je podrobno obrazložil naše naloge pri nadaljnem delu, ki bo prav gotovo tudi v naši vasi rodilo vse tisto, kar si želimo. Društvo kmetških fantov in deklet na Cvenu stopa krepko v življenje.

SV. ANA V SLOV. GORICAH

Pripravljalni odbor Društva kmetških fantov in deklet je imel prejšnjo nedeljo sejo na kateri je razpravljalo o zimskem delu, zlasti pa o podrobnem kulturnem delu, dramatik in gospodarski samopomoči. Vsi člani pripravljalnega odbora so soglasno sklenili, da odslej pomeni kmetško-mladinsko gibanje znamenje pravice in predstavlja novo pot k izboljšanju življenja v slovenskih vaseh.

Našo vas je obiskal tudi Zvezin predsednik tov. Ivan Kronovšek, da nam pojasni smeri in

»Bom, oče,« je mehko odgovoril sin in naglo stopil po čevlje in suknjo.

Mica je še vedno točila solze in mrko gledala v Matevža, ker Jakob ni izvršil strašne pretnje nad sinom. Ni se mogla pomiriti z dejstvom, da mož niti z besedo ni okregal sina. Še celo lepo je govoril z njim in sedaj piše neke neumnosti.

»Oh,« je vzdihnila Mica, naslonila glavo in zdaj pa zdaj tiho zajecjala.

Matevž tisti dan in tudi pozneje ni prinesel od župnika nobenega odgovora. Tiho je stopil v sobo in boječe rekel očetu, da ga je gospod župnik grdo pogledal, na pismo pa ni odgovoril. Rekel je, da naj grem izpred njega, ker nisem vreden, da bi prestopil blagoslovljeni hram.«

»Dobro, Matevž. Idi sedaj, zaužij kosilo in priden bodi.«

Matevž je nato prav tako tiho stopil iz sobe in brez kosila odšel v hlev, kjer je grenko zajokal. Z objokanimi očmi je strmel v živino in ni mogel popolnoma razumeti, kaj se je vendar z njim zgodilo. Otožno je pogledal šeko, ki ga je prav tako gledala in sočustvovala s trpečim otrokom. Vsaj Matevžu se je zdelo, da ga šeka razume. Pobožal jo je po glavi, šeka pa mu je oblizala roke.

Drugi dan je šel Matevž v šolo. Včerajšnji dan je kakor mora ležal na njegovi duši, ki se mu je izmučena krčila od bolečine. Mehanično je prestopil šolski prag in zasedel svoj sedež. Z neko težo je pričakoval ure, ko bo stopil gospod župnik v razred in pogledal njega, obsojenca in krivca zločina. Saj ga je njegova lastna mati obsodila na smrt.

Kmalu po prvi uri je stopil v razred gospod župnik in skozi zlato obrobljena očala ostro pogledal po Trdinovem Matevžu. V raz-

redu je vladal molk, le župnikovo pero je praskalo po razrednici in motilo otroke v pričakovanju. Tedaj je župnik vstal, pogledal ostro izpod očal in poklical:

»Trdin!«

Matevž je vstal in gledal župniku naravnost v oči.

»Tebe, Trdin, odslej ne bom več vprašal veronauka, ti lahko greš svojo pot, ker nisi vreden...«

Matevžu se je odvalil kamen. V njegovi duši se je izvršil prelom. Z jasnim licem je strmel nekaj časa v župnika in se s smehljajem na licu vsedel. Njegova otroška duševnost je zmagala prvo težko borbo v življenju.

Kmalu nato se je mlinar Košan razbolel. Na smrtni postelji je priznal, da se je župniku zlagal. Trdinov Matevž ni nikdar rekel: »S križem iz šole ven. To sem storil le iz političnega sovraštva do njegovega očeta,« je dejal umirajoči mlinar. Za njegovo izpoved so vedeli kmalu vsi ljudje.

Na Matevža mlinarjeva izpoved ni mnogo delovala. Njegova otroška duša je še enkrat z vso silo občutila, kje žive krivični in kje je pravica doma. Matevž je občutil, kakor nihče v njegovih letih, da tisti ljudje, ki imajo vedno na jeziku besedo o pravici in resnici, nosijo v srcu vir krivice, sovraštva in hinavščine. Videl je njih črno in peklenko dušo, videl njihovo gnilo misel, zato si je začrtal novo pot v življenje, po kateri je stopal poln skušenj in spoznanj.

Trdinov Matevž še vedno nosi krivico v svojem srcu. Še vedno čaka. Njegova duša je med tem postala bogatejša za nova trpljenja, nove krivice so mu zapisali isti ljudje, zato Trdinov Matevž čaka, ko se bodo krivice popravljale.

načela, ki jih kulturno gibanje kmetske mladine šir in vceplja v duše našega naroda.

✱

Tudi pri nas ob severni meji je zajela ideja kmetsko-mladinske misli našo treznomislečo mladino, ki se zbira okrog novega Društva kmetskih fantov in deklet. Dasi žal naše društvo iz tehtnih razlogov ne more zaenkrat delovati na področjih kot bi bilo za splošen preporod našega vaškega življenja potrebno, vključno temu črpa naša mladina svoje moči potom pripomočkov, ki so edino možni. Pripravljali odbor našega društva si je nadejal nalogo širjenja našega tiska, ki zastopa ideje naše kmetsko-mladinske organizacije. Naša mladina, zbirajoča se okrog te nove skupnosti, si nadeja nalogo, boriti se za skupni cilj, da bo v stanu sedanje nezdrave razmere naše vasi nadomestiti s splošnim blagostanjem kmetskega stanu, ki mu je zlasti tu ob meji treba vcepiti več rodoljubnega narodnega, kulturnega in prosvetnega duha in v drugi vrsti usposobiti naše kmetsko ljudstvo za strokovnejšo ekonomsko sposobnost, da bo mogoče dvigniti višino zemeljskih dobrin, ki so potrebne za življenje. To so naloge, ki si jih je nadejal naš kmetsko-mladinski pokret organiziran ob naši meji. —jh

OČESLAVCI

Za letošnjo zimo si hoče Društvo kmetskih fantov in deklet nabaviti nekaj knjig, ker je bila že dolgo naša iskrena želja, da bi knjižnica storila v polni meri svoje poslanstvo, zlasti pa čez zimo, ko imamo več časa. Nekaj denarja smo v ta namen že zbrali in smo se že obrnili Zvezi radi nakupa knjig. Da bi se naša sredstva še povečala, bomo priredili okrog srede oktobra »Vinsko trgatve«, ki naj prinese v našo sredo tudi nekaj neskaljenega veselja. S trudom in s težavami se borimo, zato pa v toliko bolj verujemo, da bo tudi v našem kraju velika misel kmetsko-mladinskega gibanja zmagala.

Pred kratkim smo pokopali našega tovariša in soustanovitelja Društva kmetskih fantov in deklet tov. **Mlinarič Leopolda**. Številni venci so spremljali dragega tovariša na zadnji poti, tov. Vladimir Kreft pa mu je na grobu spregovoril take lepe besede, da je vsem privabil solze v oči. Na tebe tovariš bomo ohranili večni spomin.

Ivan Albreht:

Nagrobni govor

V sanjah sem umrl. Bilo je vse v redu, kakor se ob takih prilikah spodobi. Čeprav nisem prijatelj mrzle vode, so me pošteno okopali in oprali, da je bilo truplo rešeno vse nesnage. Neverjetno, kako naglo je to izvedljivo, kadar človek umre. Prej se lahko trudiš vse življenje in ne dosežeš niti polovice tistega uspeha, ki se po smrti pokaže že v nekaj minutah.

Nato se je začela debata, ali na žale ali doma.

»Res ga je kronal vse žive dni,« je menila žena »vendar mu vsega skupaj ne zamerim toliko, da bi ga pošiljala na žale. Tudi mrtvega ne.«

Govorili so ji o 20odstotni razliki, pa se ni dala prepričati. In tedaj sem spoznal: če sem ga vse v življenju polomil, sem se oženil dobro. O, veste, v smrti je veliko spoznanje. Sicer je res malo kasno, vendar je bolje kdaj ko nikoli.

Polagoma so začeli nositi vence. Znanci so prihajali izražati sožalje. Vraga, koliko sem imel prijateljev! Škoda, da nisem vedel tega, dokler sem bil še živ. Pa je že tako, da človek marsikaj izve prepozno. — Vsakega prijatelja in znanca sem premeril samo s pol očesa.

»Iskreno sožalje!« — Nič ne žalujte, gospa. On je rešen!«

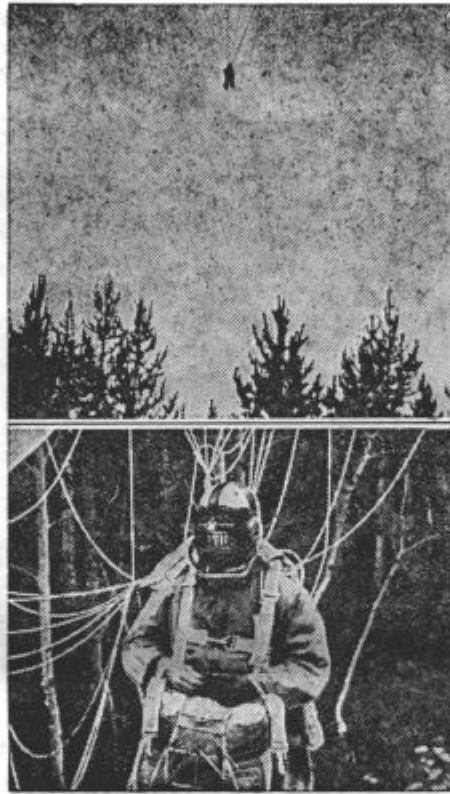
Tako je šlo od ure do ure. Joj, koliko je hinavstva na svetu! Je prišel štular, ki bi bil še pred tremi dnevi rajši srečal samega hudiča, ko mene, pa je javkal, da mu je ob moji smrti bolj hudo, kakor da bi mu bil umrl lastni brat. Brž-

ŠKOFJA VAS

Za otvoritev našega zimskega kulturnega delovanja bo Društvo kmetskih fantov in deklet v Škofji vasi dne 26. in 27. oktobra t. l. igralo »Švejka«. Pozivamo že sedaj vse prijatelje od blizu in daleč, da si ogledajo lepo igro, ki jim bo prav gotovo prinesla mnogo neskaljenega užitka. Igrali bomo v Vojniku. Vstopnina je običajna.

DUPLJE

V delovanju Društva kmetskih fantov in deklet se kljub sedanjim razmeram ni veliko spremenilo. Vsi naši tovariši in tovarišice so vedno živahni, skušajo se udeleževati v vseh možnih panogah kulturnega delovanja. Poleg dramatičnega odseka posluje tudi knjižnica,

Ruski padalci, ki služijo državi tudi v mirnem času. V slučaju velikih gozdnih požarov, se spu-
ste padalci sredi gozdov z gasilnimi pripravami.

zdej pa se tudi že pripravljamo na zimski šport. Na splošno zadovoljstvo vsega ljudstva naša mladinska organizacija izvršuje v polni meri svoje kulturno poslanstvo, ki bo prav gotovo rodilo bogate uspehe zlasti za naše potomce.

GRAHOVO

Iz naše vasi se že delj časa nismo oglasili. Zadnji časi so bili naši tovariši raztreseni povsod okrog, pa nismo mogli v društvu tako delovati kot bi to bilo potrebno radi nas in našega društva. Nekateri naši člani in članice so se tudi poročili in začeli novo življenje, zato moramo sedaj moči obnavljati, v čemur je pač najvažnejša naloga kmetsko-mladinske organizacije oziroma Društva kmetskih fantov in deklet. Vsem agilnim tovarišem in tovarišicam, ki so se poročili, bo društvo izročilo v znak priznanja posebne diplome.

DOLENJA BISTRICA

Člani pripravljalnega odbora Društva kmetskih fantov in deklet so preteklo nedeljo zelo uspešno nastopili z dramatično predstavo. Igra »Dekle z rožmarinom« je vsem ugajala, saj je vzeta iz našega kmetskega življenja in kmetskim ljudem zelo blizu. Skozi zimo bomo skušali še večkrat nastopiti radi nas samih in ljudem v pouk in zabavo.

„EKONOM“

R. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7

(v lastni hiši)

Telefon interurban 25—06

Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. **Mlevske izdelke:** pšenični zdrob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kaša. **Poljske pridelke:** krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. **Stalna zaloga vseh umetnih gnojil** (rud. superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žilindre, nitrofoskala, apnenega dušika, čilskega solitra itd.), cementsa in drugo **glavno zastopstvo za Slovenijo** opekarne »Ilovac«, Karlovac za vse vrste zidne in strešne opeke.

kone nima nobenega brata, sicer si ne bi upal tako zarečeno igrati z usodo.

Na venci napisi: Zadnji pozdrav — V slovo — Počivaj v miru — in podobno.

O zadnjem pozdravu sem bil prepričan, da je iskren, le druga polovica stavka je manjkala: Da se nikoli več ne vrneš!

Brez skrbi, bratci, samo prezgodaj ne. Saj sem mrtev, toda spomin sem zapustil. Ta me bo preživel in vam bo trkal na kosmato vest. V slovo — Ali bi se me radi iznebili? Ej, dragi moji, ne gre tako gladko, ako je človek garal vse življenje. Kakor sem vam neprijeten, se bom vendar še oglašal, pri moji — Smola, ko sem mrtev, nimam duše in se nemorem niti več pošteno po kranjsko pridušiti!

Ure minevajo silno počasi. Čuvaj se dolgočasi. Le čemu v imenu mrtvih mučijo žive? Saj vendar ne bom nikamor pobegnil. Dolga leta so se mučili, kako bi me spravili s sveta. Zdej, ko sem se končno odločil, da jim ustrezem, jim še ni prav in mi ne zaupajo. Le čakajte, dragi moji, še po smrti vam jo zagodem!

Poslušam razgovore. Joj, koliko je glorie! Le zakaj nisem prej vedel, kakšen dober človek sem! Od obilice dobrotljivosti bi bil končno še sam sebi in svojim kaj privoščil. Zdej je seveda prepozno. Sam potrebujem samo jamo. To mi da mamica zemlja tudi brez ozira na dobrotljivost. Svojim seveda zdej ne morem nuditi ničesar več. Ne vem, če bo kdo mogel živeti od teh lepih besedi.

In zdej še anekdote! Človek, ki ga nisem

svoj živ dan videl nikoli, pripoveduje, kaj sva vse doživela skupaj. Zgodbe, da bi se mi ježili lasje, ako bi bil še živ. O ženskah, o krokih, o politiki, o vsem mogočem. Seveda je bil neznanec pri vsem tem vedno glavni junak. Bila sva tam in tam in bilo je tako in tako. — Fej! To je dobro, da mi srce ne deluje več, sicer bi moral zardevati!

In zdej pogreb. Čudovito občutje, ko dvignejo krsto in jo preneso v vežo. Obrednik razvršča firbce. Duhoven opravi obrede. Vse je tako presunljivo, da me še samega gane. Razjokal bi se, da se nisem v življenju takega odvadil. Končno pride govornik. Človek, ki sem ga imel rad, ko trn v peti.

Govori in govori. Šment, koliko imam zaslug in pa kakšnih! Niti sanjal nisem nikoli o njih. Le kako jih bom nesel s seboj na Oni svet? In, zlodja, kaj, če zaradi njih nastane v nebesih zavist in mi božji ključar ne bo hotel odpreti vrat? Kaj mi bo preostalo, kakor da se ponižam in odidem navzdol! Naj ostanejo zasluge tam, kamor spadajo, jaz pa tam, kjer mi prija!

Govor je dolg. Proti koncu pa stavek:

»Naj ti bo na prerani grob zagotovilo, da ti zvesti prijatelji tudi v smrti ostanejo verni v nezmagljivi ljubezni. —

Nak, vsako falotstvo razumem, to je pa le prehudo. Vpričo mrtvega take laži! Pa me popade jeza, planem iz krste in prismolim gospodu govorniku pristno kraško zaušnico ter se od veselja zbudim.

Zbogom smrt in prijatelji, jaz sem še živ!

Iz naših krajev

Deveti oktober

predstavlja vsako leto za ves jugoslovenski narod žalostno obletnico tragične smrti enega največjih in najzaslužnejših Jugoslovenov, obletnico smrti kralja mučenika. Ob letošnji obletnici se še prav posebno klanjamo spominu kralja mučenika, ko tako zelo pogrešamo njegove krepke roke v tako težkih časih.

× **Za člana glavnega prosvetnega sveta** pri prosvetnem ministrstvu je bil imenovan načelnik oddelka za srednje šole prof. Janko Leskovšek.

× **Banska oblast v Zagrebu** je otvorila po večih krajih na Hrvaškem oddelke z nemškim učnim jezikom. Kjer pa so naseljeni Madžari, so bili otvorjeni madžarski razredi.

× **Voja Djordjević**, predsednik Glavne zveze srbskih zemljoradniških zadrug je pričel izdajati nov tednik »Zemlja«. Tednik bo zastopal koristi kmetškega stanu.

× **V okolici Bara so našli dragoceno rudo** wolfram. Isto rudo so našli še v nekaterih drugih krajih vzhodne Srbije.

× **Sladkor se je v Zagrebu podražil** in sicer velja kristal 15.50 din za 1 kg, kocke pa 17.50 din.

× **Vlada namerava v kratkem razpisati** veliko notranje posojilo. Posojilo bo razpisano sporazumno z našimi bančnimi zavodi, s katerimi je imel finančni minister dr. Šutej že tozadevne razgovore.

× **Vsi notarji na Hrvaškem** so bili postavljeni s posebnim ukazom na razpoloženje. Notarji bodo na novo razpodeljeni. V eni osebi je nezdružljivo poklic notarja in odvetnika.

× **V Makedoniji je nek pastirček** kar s srpom ubil 20 kg težkega orla, ki je napadal njegovo čredo. Ptica je z razprostrtimi krili merila v širino cele 3 m.

× **Janez Kalan na novem delu.** Potem, ko je duhovnemu svetniku Janezu Kalanu sveta vojska popolnoma odpovedala in se je končalo njegovo delo v protialkoholni borbi s splošnim pijančevanjem po vsej Sloveniji, kakor sam ugotavlja, se je vrgel sedaj, ko stoji že z eno nogo na onem svetu, na boj proti nemorali. Janez Kalan vidi toliko nemorale po vsej Sloveniji, da pljuska njena povodenj čez najvišje vrhove. Že desetletja in desetletja je Slovenija preprežena z najraznovrstnejšimi katoliškimi organizacijami in njihov vpliv je tako velik, da se je vse slovensko ljudstvo zbralo v taboru SLS, kakor smo neštetokrat čitali v »Domoljubu« in se nam zato zdi Kalanova trditev o pijančevanju in nemorali v Sloveniji nedopustno pretiravanje.

× **V vasi Studencu pri Dobu** je neznan razbojnik na zverinski način ubil posestnico Ivano Krušnikovo. Zločinca jo je zvečer okrog 8. ure počakal na dvorišču in ji s sekuro zadal nad 50 udarcev po glavi in po životu. Sosedje so jo našli vso v krvi takoj po zločinu. Orožniki z vso vneto zasledujejo razbojnika, ki ni imel časa oropati svojo žrtev, ker so ga sosede pregnali.

× **Aretiran je bil te dni palir** na banovinski cesti pri Gornjih Sušicah, občina Dol. Toplice. Palir je vlomil v kolodvor v Kandiji. Osumljen je še več drugih sličnih dejanj.

× **Splav so ukradli tatovi** trgovcu Kupušinu iz Rečice. Splavarji so splav privezali pod savskim mostom v Brežicah. Lastnik trpi okrog 14.000 din škode. Upati je da bodo tatove kmalu izsledili.

× **Banska oblast v Zagrebu** je odredila vsem proizvajalcem, dobaviteljem in trgovcem, da ne smejo prodajati svojim strankam več blaga, kakor so ga jim doslej običajno dobavljali. S tem se hoče preprečiti kopičenje živil.

× **V Osudjevu pri Križevcih je ubil s sekuro** sin Pavle Prugovič svojega očeta. Zločin je izvršil v zidnici. Očetovo truplo je sin pokril s slamo, nato pa zažgal. Sosedje so prihiteli na pomoč, toda iz goreče zidnice so mogli potegniti le močno ožgano truplo nesrečne žrtve zločina. Sina so rožniki aretirali. Zločinca ni pokazal nobenega kesanja.

× **V Trebnjem pri Sisku** je umrla mati Pavla Radiča, ki ga je ustrelil v narodni skupščini Puniša Račić.

× **V Velenjskem ribniku** sta utonila pretekli teden strojnik velenjske elektrarne Janko Urlih in uslužbenec elektrarne Franc Kvartič. Odpravila sta se na lov na divje rabe. Kvartič je ustrelil nekaj divjih rac, se vsedel na čoln, da bi jih šel pobrat. Medtem se mu je čoln prevrnil in se pričel potapljati. Nesrečo je opazil njegov tovariš Urlih, ki mu je plaval na pomoč. Toda, vse prizadevanje Urliha ni nič pomagalo. Kvartič je utonil in Urlih se je ves izčrpan vračal plavajoč proti bregu. Nekaj metrov pred ciljem je tudi on opešal in utonil. Čez kake pol ure po nesreči so ljudje potegnili obe trupli iz ribnika. Tragična smrt obeh mladih mož je napravila po vsej okolici najgloblji vtis.

Bukov žir

zrelo, odpadlo blago KUPUJEM v vagonih pošiljkah vagon nakladna postaja. Ponudbe na

Reklam Rozman

LJUBLJANA, Pražakova ulica šte. 8/I.

× **Zverinski umori se vrše** po celi državi in so se zadnje čase močno pomnožili. Po deželi se klatijo razni delomržeži, ki ogrožajo neprestano varnost naših ljudi in njihovega imetja. Predrznost takih pokvarjencev se stopnjuje in njihovo nastopanje postavlja merodajnim činitelem resno vprašanje. Ljudje in njihovo imetje mora biti pred razbojniki zavarovano.

× **Neznani razbojniki so z noži zaklali** te dni mesarja Ivana Balentovića in njegovo ženo Katico v Županji pri Vinkovcih. Policija je razpisala 30.000 din nagrade za izsleditev morilca.

× **V Zagrebu so neznan vlomilci vdrli** v pisarno tvrdke Viktorja Serša, prebili blagajno in odnesli 54.000 din.

× **Prevoz besarabskih Nemcev** se vrši po načrtu, ki je bil izdelan od strani posebnega nemškega odbora. Iz Bukovine se vrši preseljevanje po železnici skozi poljsko gubernijo, iz Besarabije pa po Donavi do Beograda, od tam pa po železnici skozi Jugoslavijo do Maribora in Jesenic.

× **Konference** so se vršile pretekli teden v Beogradu med predstavniki posameznih skupin v vladi. »Hrvatski dnevnik« piše v tej zvezi, da ne more nastati pri nas nobena kombinacija, ki bi ne slonela na hrvaškem sporazumu.

× **Obtok bankovcev znaša** po stanju od 30. sept. 12.403 milijona dinarjev.

× **Na Hrvaškem so odkrili** veliko sleparijo z dolarskimi čeki. Policija je aretirala okrog 20 oseb, ki so pri sleparijah sodelovale. Sleparji so prizadejali ljudem za več milijonov škode.

× **V Zagrebu** je bila ustanovljena višja šola za telesno vzgojo in višja šola za telovadne učitelje.

× **Silno neurje preteklega tedna** je povzročilo po mnogih krajih Jugoslavije hude povodnje. Najtežje je bilo prizadeta okolica Mostarja v Hercegovini, kjer se je utrgal oblak. Voda je zalila hiše in kleti ter povzročilo ogromno škodo.

× **Prad ljubljanskim okrajnim sodnikom**, je bil obsojen trgovec Ferdo Nikelsbacher na

podlagi uredbe o pobijanju brezvestne špekulacije na mesec dni zapora, 10.000 din globe in 500 din povprečnine. Trgovec Nikelsbacher je bil poslan na prisilno bivanje za mesec dni v Stari trg pri Črnomlju.

× **V Službenih novinah** so izšle določbe o izdelovanju enotnega mila. Milo za pranje se bo smelo v bodoče prodajati samo v komadih po 100, 250 in 500 goramov.

Iz tujine

× **Angleški poslanik v Moskvi Cripps** je poskušal poboljšati odnose med svojo državo in Sovjetsko Rusijo in doseči nadaljevanje trgovinskih pogajanj, ki leže že skoro celo leto na mrtvi točki.

× **Angleška vlada** je ugodila ruski zahtevi in izročila nad deset milijonov funtov šterlingov ruski banki. Denar so položile v Londonu baltiške države še pred priključitvijo k Sovjetski Rusiji.

× **Vojna mornarica Argentine** je odplula na manevre v južno Atlantsko morje. Manevri bodo trajali do 20. oktobra.

× **V Švici** so po vse mestih odpravili svetlobne reklame, da bi s tem povečali varnost mest in zmanjšali orientacijo letal.

× **Žrtve med gasilci.** Pri pasivni zaščiti Londona so se pokazali za zelo požrtvovalne delavci tudi gasilci. Med letalskimi napadi je bilo do sedaj ubitih 50 gasilcev, 500 pa je bilo ranjenih.

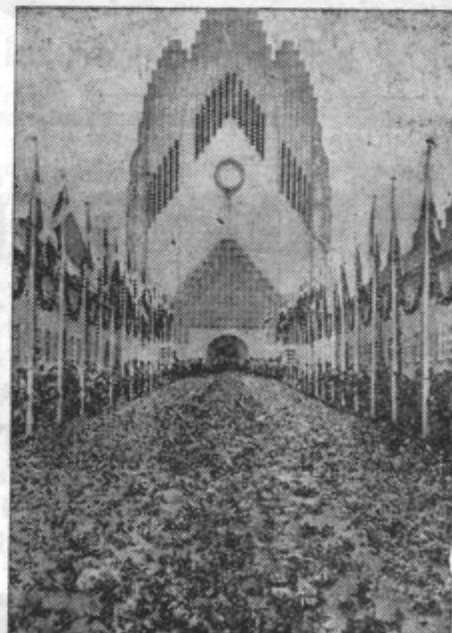
× **V Moskvi** so odprli te dni muzej velikega ruskega skiadatelja Čajkovskega. V muzeju se nahajajo vsi predmeti, ki se nanašajo na skladateljevo življenje in na njegovo delo.

× **Belgarski kmetijski minister Bagrijanov** je z letalom odletel na krajše bivanje v Nemčijo.

× **Kitajska vojska** je prizadejala japoncem hud poraz v južnokitajski provinci Kwangsi. Kitajske čete prodirajo proti Kantonu.

× **Hladnokrvni Angleži.** Za časa nemškega letalskega napada na London se je vršila v nekem predmestju konjska dirka. Gledalci so opazovali med dirko tudi letalske dvoboje v zraku.

× **Strokovna izobrazba ruskega naraščaja.** Sovjetska vlada je izdala zakon o ustvaritvi državnih delovnih rezerv. Namen novega zakona je, preskrbeti dovolj izobraženega naraščaja za potrebe sovjetske industrije. Ta naraščaj se bo po določbah novega zakona rekrutiral iz moške mladine v starosti od 14. do 17. leta. Vsako leto bo vpoklicanih okrog 800.000 dečkov v posebne obrtne, železničarske in tovarniške šole, ki se ustanovljajo hkrati kakor to določa novi zakon.

Šest delavcev je zgradilo v 19. letih novo cerkev

■ **Amnestija v Bolgariji.** Ob priliki nedavnega bolgarskega praznika, povodom vrnitve južne Dobrudže, je izdal kralj Boris obširen ukaz o amnestiji. Pomiloščen je bil tudi polkovnik Damjan Vlčev, ki je bil obsojen na dosmrtno ječo. Pomiloščenih je bilo tudi večje število drugih oficirjev.

■ **Predsednik francoskega odbora v Londonu** in voditelj vseh svobodnih Francozov general De Gaulle je padel pri Angležih v nemilost zaradi svojega neuspeha pri napadu na važno francosko trdnjavo Dakar ob zapadni obali francoske kolonije Senegalije v Afriki. Na njegovo mesto bo postavljen general Catroux, bivši guverner francoske Indokine.

■ **Američani so poslali v Kanado** sto starih tankov, ki bodo služili za vežbanje kanadske vojske.

■ **Vsi bivši francoski ministri**, ki niso pobegnili iz države, se nahajajo ali v zaporih, ali pa v konfinacijah. Vsi bodo postavljeni pred državno sodišče v Rionu, ki sodi o krivcih za poraz Francije. Te dni se je posrečilo priti na Špansko bivšemu predsedniku francoske vlade Chautempsu. Po morju so križarili več tednov in končno vsi izčrpani pristali na Španski obali. Španske oblasti so ga začasno priprle.

■ **V Italijo je odpotovalo 200 španskih falangistov**, kjer bodo prisostvovali obletnici fašističnega pohoda na Rim.

■ **Preseljevanje Židov iz Nemčije** se je tudi letos nadaljevalo. Letos se jih je izselilo 12.000. Polovico od njih je odpotovalo v Ameriko. Ob nastopu narodnih socialistov je bilo v Nemčiji 500.000 židov. Sedaj jih je ostalo še 200.000, drugi so se izselili. V zasedeni Poljski je Nemčija dobila tudi okrog 400.000 Židov. Poljski Židje se smejo naseljevati samo v okrožju Lublina.

■ **Nemški letalski napadi** na London so zahtevali do sedaj 13.000 človeških žrtev. London šteje nad sedem milijonov prebivalcev.

■ **Tudi v Franciji so izdali zakon proti Judom**, ki jim omejuje njihove pravice. Judje ne bodo smeli več vršiti svobodnih poklicev.

■ **Bivši albanski kralj Zogu** se namerava naseliti v Argentini.

■ **Maršal Graziani**, poveljnik italijanske armade v Afriki pripravlja veliko ofenzivo proti Egiptu in Suez. Časopisi poročajo, da so prispele v Afriko tudi že nekatere nemške tankovske in motorizirane divizije.

■ **Angleži so izdali do sedaj za vojne potrebe** nad 700 milijard dinarjev.

■ **Nova premogovna ležišča v Rusiji.** V nekaterih okrožjih, ki leže v bližini Moskve, so odkrili v zadnjem času nova ležišča premoga, tako n. pr. v Vuli, Rjazanu in Smolensku. Ležišča v Tuli cenijo geologi na 156 milijonov ton. V Rjazanu računajo, da bodo na leto izkopal več deset tisoč ton »črnega demanta«.

■ **Po poročilu dopisnega urada United Press** je odletelo v severne kraje 500 italijanskih bojnih letal, ki se bodo udeležila napadov na Anglijo.

■ **Amerika je poslala v območje Panamskega prekopa** večje število vojnih ladij, ki bodo varovale to važno morskot pot pred morebitnimi napadi od katerekoli strani.

■ **Rokavski preliv** je bil zopet ves teden izredno razburkan in je zelo oviral plovo. Za izkrcavanje ni bil prikladen, zlasti ne, ker je ležala na morju megla in nizki oblaki.

■ **Britanski daljnometni topovi** neprestano obstreljujejo preko Rokavskega preliva nemške daljnostrelne baterije.

■ **Ruski komisar za vojno mornarico** je odredil, da morajo mornarji nositi tudi izven službe orožje. Do sedaj so ga smeli nositi samo v službi.

■ **V Sofiji bodo imenovali tri ulice** po Hitlerju, Viktorju Emanuelu in Mussoliniju.

■ **Francosko sodišče** je obsodilo bivšega francoskega ministra Jeana Zey, ki je bil obtožen bega iz vojske pred sovražnikom. Zey je o priliki prodora nemške armade v Francijo z dvema drugima ministroma hotel pobegniti iz Francije, čeprav je bil častnik francoske armade. Sodnišče je Zeya degradiralo in zaprlo.

■ **Holandsko armado** bodo skoro v celoti razpustili. Velik del moštva bo poslanega na javna dela v Nemčijo in Francijo le 39.000 mož bo ostalo za obrambo Holandije.

■ **Španski begunci**, ki se nahajajo v nezasedeni Franciji, se bodo preselili v Mehiko. Odpotovalo bo okrog 80.000 beguncev.

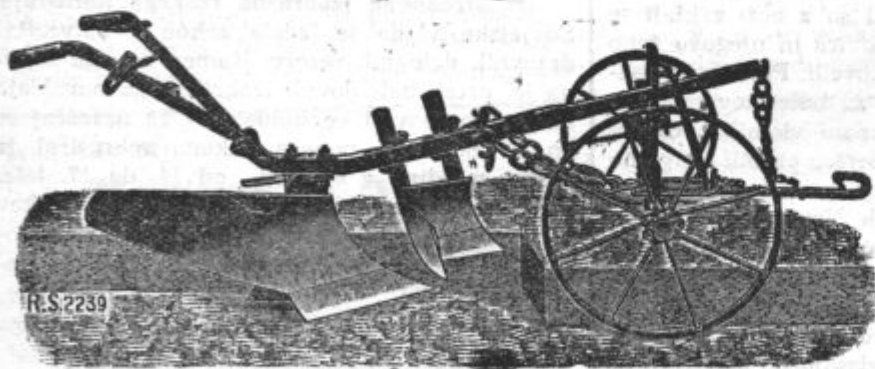
■ **Med Rusijo in Ameriko** so vladali dolgo časa zelo napeti odnošaji. Rusija je smatrala Ameriko kot najizrazitejšo predstavnik kapitalizma za svojo glavno nasprotnico. Amerika je tudi dejansko Rusiji povsod nasprotovala. Te dni pa so se odnošaji med obema državama pričeli zboljšavati. Približuje ju nastopanje Japonske. Japonsko izkrcavanje v Indokini in njene nadaljnje namere v Tihem morju in južnih predelih Azije križajo tako interese Amerike kakor tudi Rusije. Obe velesili vztrajata na tem, da ostane posestno stanje v tem delu sveta nespremenjeno. Zedinjene države zahtevajo še posebej, da se na Daljnem vzhodu spoštujejo njihove pravice na podlagi obstoječih pogodb in mednarodnih zakonov. Japonska hoče nasproti temu izriniti ves vpliv tujih držav iz azijskih pokrajin in sama prevzeti vodilno vlogo, katero ji priznavata z novo pogodbo Nemčija in Italija.

Sejmi

- 14. oktobra: Središče;
- 15. oktobra: Murska Sobota, Dol. Lendava, Ormož, Ljutomer, Planina (okraj Šmarje pri Jelšah), Sv. Lenart pri Sl. gradcu, Trbovlje, Maribor.
- 16. oktobra: Turnišče, Pristava, Loka pri Zid. mostu;
- 18. oktobra: Vojnik, Guštanj, Mozirje, Podsreda, Trbovlje.

„Kmetški list“ izhaja vsako sredo. Naročnina znaša letno 30 din, pollet. 15 din, za inozemstvo letno 50 din. Inzerati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Rokopisov ne vračamo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

SACK-ovi plugi so najboljši!

V zalogi pri Kmetijski družbi in njenih skladiščih

Laneno olje, firnež, barve, lake, kit, lanene tropine ter vse v to stroko spadajoče blago prvovrstne kakovosti po solidnih cenah in točni postrežbi najugodnejše kupite pri domačem podjetju

„MEDIĆ - ZANKL“

tovarne olja, lakov in barv — družba z omejeno zavezo, lastnik Franjo Medić — Centrala v Ljubljani, podružnica v Mariboru — Ekspoziture v Beogradu in Novem Sadu — Tovarne v Ljubljani, Medvodah in Domžalah

Kmetški hranilni in posojilni dom

zadruga z neomejenim jamstvom

v Ljubljani — Tavčarjeva ulica 1

Žiro račun pri Narodni banki — Račun Poštne hranilnice 14.257
Brzovjav: „Kmetškodom“ — Telefon št. 28-47

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun — Daje kratkoročna posojila — Eskontuie menice — Izvršuje ostale denarne posle — Nove vloge na knjižice in na tekoči račun vsak čas razpoložljive **4 do 5%** obrestuje po Za vse vloge nudi popolno varnost! **Zaupajte domačemu denarnemu zavodu!**